

Robert Thomas

OSIEM KOBIET

Robert Thomas

OSIEM KOBIET

(Huit femmes)
przełożył Jakub Rotbaum

REŻYSERIA:

ADAM ORZECOWSKI

SCENOGRAFIA, KOSTIUMY, REŻYSERIA ŚWIATEŁ:

MAGDALENA GAJEWSKA

MUZYKA:

MARCIN NENKO

DRAMATURGIA:

ANNA WAKULIK

ASYSTENTKA REŻYSERA:

JOANNA ROZKOSZ

INSPICJENTKA/SUFLERKA:

ALICJA GARSTECKA

PREMIERA:

8 LIPCA 2022

DUŻA SCENA

Kryminał to soczewka pozwalająca wejrzeć w społeczne lęki, obsesje, ale także źródło praktyk kulturowych polegających na radzeniu sobie z codziennością. W tym właśnie upatrywałbym jej największych walorów i jednocześnie powodów, dlaczego po tę formę literatury sięgamy.

Wojciech J. Burszta,
wstęp do książki *Kryminał. Gatunek poważ(a)ny?*

OBSADA:

Matka. Piękna kobieta, wytworna, rasowa, typ idealnej mieszcżanki. Lubi wygodę, swojego krawca, swoje dwie córki oraz swojego męża, oczywiście.

Starsza córka Gaby, lat 20, ładna, świeża, pełna wdzięku.
Studiuje w Anglii – co należy do dobrego tonu.

Młodsza córka Gaby, lat 15, szelma, bardzo w stylu Nowej Fali. Przepada za powieściami kryminalnymi, którymi się zaczytuje po nocach. Błazen w rodzinie. Nie nadaje się do prezentacji w wytwornym towarzystwie.

Babcia, trochę prowincjonalna, przeszła przez niejedno w życiu. Obecnie dba o swoją rentę, o swoje osobiste wygodę. Została przygarnięta do domu swojej córki, uwielbia swoją rodzinę (tak ona sama twierdzi).

Siostra Gaby, zgorzkniała, ciągle się skarży na wszystko, na wszystkich, na cały świat. Wszystkie jej wysiłki znalezienia męża spęzły na niczym. Za te jej niepowodzenia życiowe teraz ona mści się na całej rodzinie. Lubi święta Bożego Narodzenia. Lubi dobrze zjeść.

SŁUŻBA DOMOWA:

Kobieta powabna lat 50, wychowała dziewczynki Gaby. Czuje się członkiem rodziny. Na pewno wie o niejednej tajemnicy rodzinnej tego domu. Ale nie zdradzi jej nikomu. Zaczyna kobieta – niewątpliwie.

Nowo zaangażowana pokojówka, lat 25, ładna dziewczyna, ale dość bezczelna i przewrotna. Nie pozwala sobie deptać po piętach. Wybuchy jak dynamit.

oraz ta, której się nie spodziewają, mianowicie:

Przystojna kobieta około 35 lat. Wyniosła, energiczna, wyrachowana. Tancerka, „która kiedyś tańczyła nago”, tak o niej mówią te solidne panie. – „Czysta jak lilia i ofiara podłości męskich” – mówi o niej Chanel.

Anna Ledwina

Od buntu do wyzwolenia. Image kobiety nieoby- czajnej według Sidonie- Gabrielle Colette, Simone de Beauvoir, Françoise Sagan i Marguerite Duras

Francuskie społeczeństwo mieszczańskie aprobowало normy i konwenanse, według których jedynym uznawanym modelem życia rodzinnego było małżeństwo i macierzyństwo. Kobieta – całkowicie zależna od mężczyzny – miała spełnić się wyłącznie jako idealnie posłuszna, wzorowa westalka domowego ogniska. Znaczenie jej określano w odniesieniu do mężczyzny, była jego dopełnieniem, podporą, ozdobą, zabawką, marzeniem lub inspiracją. Ten stan rzeczy wynikał z wykluczenia kobiet jako obywaterek ze sfery publicznej. Pamiętajmy, że kodeks cywilny Napoleona (1804), potwierdzając mizoginizm i antyfeminizm, wzmocnił patriarchalny model społeczeństwa francuskiego, w którym „długo utrzymywał się silny autorytet ojca i męża”, i pozbawił kobietę możliwości decydowania o sobie. Odstępstwo od przyjętych przekonań naraża na pogardę i ostracyzm społeczny w patriarchalnym świecie, w którym panuje podwójna moralność, wyznaczająca dwóm płciom konkretne role do odegrania. [...]

Sidonie-Gabrielle Colette, Simone de Beauvoir, Françoise Sagan, Marguerite Duras to powieściopisarki, które przeciwstawiły się tradycyjnemu wizerunkowi kobiety i mitycznemu myśleniu o niej jako o istocie pozbawionej wszelkich praw, wywierając ogromny wpływ na obyczajowość swoich czasów. [...]

Ograniczę się do ukazania reprezentatywnego wizerunku kobiety wyzwolonej, przekraczającej normy moralne, który wyłania się spod pióra wnikliwych obserwatorek, demaskując utrwalone stereotypy społeczne i literackie. Znakomitym przykładem ilustrującym takie zachowanie jest bez wątpienia protagonistka cyklu *Klaudyn* (1900-1903) – Colette.

[...] Pikantna proza skandalistki *belle époque* eksponuje zmysłową i bezpruderyjną kobiecość, autentyczność kobiecych pragnień i naturalnych instynktów, odejście od tradycyjnej mieszczańskiej definicji moralności, specyficzny „somatyzm”. [...] *Kochanek* (1984) – najbardziej znana i kontrowersyjna powieść Duras, wyróżniona Nagrodą Goncourtów – zawiera wiele scen, w których uobecnia się kobieca potrzeba autonomii i podmiotowości. Kobiętę utożsamia się z cielesnością, seksualnością, a nawet perwersją. [...] Płeć i seksualność u Duras odczytana jest obrazoburczo, czego przykładem następujące zdanie: „Nieoczekiwanie widzę siebie jakby inną osobę – wyznaje bohaterka – jakbym widziała kogoś z zewnątrz, gotową na przyjęcie wszystkich spojrzeń, puszczoną w obieg miejskiego ruchu ulicznego, w obieg pożądania”. Kondycja kobiety wyraża „sprzeciw podważający purytańskie fundamenty *modernité* – «nowoczesności», czyli nowożytnej cywilizacji Zachodu, w imię [...] nieograniczonego wyzwolenia (*libération*) popędów (*désir*)”. Posiadanie własnego ciała jawi się jako imperatyw, ponieważ „kobiety, pozbawione do niego dostępu, nie mogą w pełni rozpoznać i konstituować własnej tożsamości”. [...]

Pochodząca z mieszczańskiego środowiska Beauvoir wiele miejsca i uwagi poświęca życiu rodaczek w realiach patriarchalnego społeczeństwa. [...]

Ikona feminizmu uważa, że kobiety – „wasalki płci mocnej” – mają mniejsze niż mężczyźni możliwości samorozwoju. Ci ostatni bowiem narzucają kobietom swoje wartości i, nawet mając wiele sympatii dla kobiet, nigdy nie rozumieją ich położenia. Aby zmienić, a przynajmniej złagodzić istniejący stan rzeczy, Beauvoir proponuje modyfikację stosunków rodzinnych, równouprawnienie kobiet i mężczyzn, ujednolicenie systemów edukacyjnych dla obu płci, aktywizację zawodową kobiet. [...] Dla autorki tradycyjna, patriarchalna forma małżeństwa o spolaryzowanych rolach obu partnerów była nie do przyjęcia, gdyż uniemożliwiała kobiecie pełną niezależność. Przekonana, że „czyny stanowią miarę człowieka”, filozofka dowodzi w *Drugiej płci*, stanowiącej jeden z głównych punktów

odniesienia refleksji nad egzystencją kobiety w dziejach cywilizacji i w kulturze współczesnej oraz najbardziej feministyczny utwór w jej dorobku: „Jak długo kobieta jest pasożytem, tak długo nie może uczestniczyć w wypracowaniu lepszego świata”. I uważa pracę za szansę na samorealizację, swoiste wyzwolenie kobiety, przeciwstawiając się dobitnie bierności i konformizmowi. Kreuje w ten sposób antropologiczny ideał filozofii wolności, implikujący apoteozę aktywności, osiągnięć twórczych i kariery zawodowej. [...] Pamiętajmy, że we Francji kobiety zamężne dopiero w 1965 r. zostały uwolnione od opieki i władzy męża, a pięć lat później z prawa francuskiego zniknęło określenie *chef de famille*. W 1957 r. zniesiono w tym kraju przepis, według którego żona nie mogła pracować zawodowo wbrew woli męża, a w 1985 r. wprowadzono równouprawnienie małżonków w zarządzaniu majątkiem. Jeśli chodzi o dostęp do wiedzy, długo zabraniano kobietom studiowania. Musiały one także stoczyć batalię o nadanie im praw wyborczych.

Anna Ledwina *Od buntu do wyzwolenia. Image kobiety nie-obyczajnej według Sidonie-Gabrielle Colette, Simone de Beauvoir, Françoise Sagan i Marguerite Duras, Santander Art and Culture Law Review* 1/2018 (4)

Dyrektor – Renata Derejczyk

Z-ca dyrektora ds. artystycznych – Łukasz Czuj

Kierownik literacki – Beata Banasik

Teatr im. Wilama Horzycy

Plac Teatralny 1

87-100 Toruń

telefony: 56 622 52 22, 56 622 12 45 (sekr.), 56 622 50 21, 56 622 50 22 (centr.)

fax: 56 622-37-17

e-mail: sekretariathorzycy@teatr.torun.pl

www.teatr.torun.pl

Zespół techniczny:

Obsługa spektaklu: brygadier sceny – Piotr Drost,

światło – Sławomir Słowikowski,

dźwięk/multimedia – Islam Gaytamirov,

garderobiane – Jolanta Rysmanowska, Agata Zalewska,

fryzjerka/charakteryzatorka – Ania Czapnik-Nogaj,

rekwizytor – Barbara Poczwardowska

Kierownik techniczny: Tomasz Baranowski

Mistrzowie pracowni:

krawieckiej – Wiesława Wiśniewska,

oświetleniowej – Waldemar Boruń,

rekwizytorskiej – Barbara Poczwardowska,

akustyczno-multimedialnej – Mateusz Rutkowski,

stolarsko-ślusarskiej – Robert Kowalski

Biuro Obsługi Widzów

czynne od poniedziałku do piątku w godzinach: 9:00 - 16:00,

w soboty 10:00 - 14:00,

telefony: 56 622 55 97, 654 90 74, 622 55 66

fax: (56) 657 55 49

e-mail: bow@teatr.torun.pl

Kasa biletowa czynna od wtorku do soboty w godzinach: 10:00 - 14:00

i 15:00 - 19:00, w niedziele 15:00 - 19:00

telefon: 56 622 30 70

Redakcja: Beata Banasik

Projekt graficzny i zdjęcia: Nika Tarnowska

Licencja na wystawienie utworu została wydana przez Stowarzyszenie Autorów ZAiKS.

ANIRO

sponsorzy spektaklu

partner teatru

Województwo
Kujawsko-Pomorskie

Instytucja kultury Samorządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego

sezon 2021/2022